

ÎNCHEIERE

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând cererea societății pe acțiuni „Moldovahidromaș” cu privire la strămutarea la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Moldovahidromaș” și Nicolae Răzeșu împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ala Dogoter împotriva societății pe acțiuni „Moldovahidromaș”, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Răzeșu, Pavel Becciv, intervenient accesoriu Andrei Maslîghin, cu privire la anularea hotărârilor,

constată:

La 14 septembrie 2021, Ala Dogoter a depus cererea de chemare în judecată împotriva societății pe acțiuni „Moldovahidromaș” (în continuare SA „Moldovahidromaș”), Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Răzeșu, Pavel Becciv, intervenient accesoriu Andrei Maslîghin, prin care a solicitat anularea deciziei din 26 iulie 2021 de convocare și petrecere în data de 11 septembrie 2021 a adunării generale extraordinare a acționarilor SA „Moldovahidromaș”; anularea hotărârilor adoptate la adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „Moldovahidromaș” și a procesului-verbal din 11 septembrie 2021; anularea deciziei Departamentului înregistrare și licențiere a unităților de drept din cadrul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la înregistrarea lui Nicolae Răzeșu în funcția de administrator al SA „Moldovahidromaș” în Registrul de stat al persoanelor juridice.

Totodată, reclamanta a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii sub forma suspendării executării actelor contestate.

Prin încheierea din 16 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de asigurare a acțiunii.

S-a suspendat executarea hotărârilor adoptate la adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „Moldovahidromaș” desfășurată în data de 11 septembrie 2021.

S-a suspendat executarea deciziei Instituției Publice „Agenția Servicii

Publice” cu privire la înregistrarea lui Nicolae Răzeșu în funcția de administrator al SA „Moldovahidromaș” în Registrul de stat al persoanelor juridice;

S-a interzis Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, înregistrarea oricăror modificări, radierea oricăror modificări în Registrul de stat al persoanelor juridice în privința SA „Moldovahidromaș”;

S-a interzis lui Nicolae Răzeșu, în funcția de administrator, să întreprindă acțiuni din/în numele SA „Moldovahidromaș”.

În cadrul ședinței de judecată din 24 noiembrie 2021, reprezentantul SA „Moldovahidromaș”, avocatul Viorel Chetrușcă, a solicitat anularea măsurii de asigurare a acțiunii instituite prin încheierea din 16 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 25 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea cu privire la anularea măsurilor de asigurare a acțiunii instituite prin încheierea din 16 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 09 decembrie 2021, SA „Moldovahidromaș” și Nicolae Răzeșu, reprezentați de Viorel Chetrușcă, au declarat recurs împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Potrivit fișei de repartizare, dosarul în ordine de recurs a fost repartizat în mod automat aleatoriu judecătorului-raport al Curții de Apel Chișinău, Ion Secrieru.

La 31 ianuarie 2022, Ala Dogoter a înaintat recuzare judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ion Secrieru, de la judecarea recursului declarat de SA „Moldovahidromaș” și Răzeșu Nicolae împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins propunerea Alei Dogoter de recuzare a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ion Secrieru.

La 21 februarie 2022, SA „Moldovahidromaș” a depus cerere cu privire la strămutarea cauzei la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea recursului declarat împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. d) și f) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii a invocat că anterior Curtea de Apel Chișinău a examinat mai multe litigii între companiile părți ale prezentului proces judiciar și s-a expus asupra mai multor cauze care vizează aceste companii.

În opinia SA „Moldovahidromaș” această circumstanță pune la îndoială imparțialitatea judecătorilor ce examinează prezentul litigiu și denotă necesitatea strămutării cauzei la o altă instanță judecătorească egală în grad.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele formulate de SA „Moldovahidromaș”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, în speță, nu există temeiuri de a strămuta cauza la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. d) și f) din Codul de procedură civilă, instanța strămută cauza la o altă instanță dacă din motivul recuzării (abținerii de la judecată) a unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate,

substituirea judecătorilor săi devine imposibilă; și dacă există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Conform art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Colegiul consideră că argumentele invocate de SA „Moldovahidromaș” nu pot fi încadrate în temeiul prevăzut la art. 43 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă, și anume că din motivul recuzării și/sau abținerii de la judecată a unuia sau a mai multor judecători este imposibilă substituirea lor. Or, în condițiile speței, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze recursul declarat de SA „Moldovahidromaș” și Nicolae Răzeșu împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Mai mult decât atât, Colegiul observă că, deși, SA „Moldovahidromaș” a invocat în cererea de strămutare presupuse temeieri de bănuială de nepărtinire a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, nu a făcut uz de dreptul său procedural de a înainta cerere de recuzare a acestora, în conformitate cu art. 50 și art. 52 din Codul de procedură civilă.

La aspectul dat, urmează a fi notat că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 50, art. 52 și art. 56 din Codul de procedură civilă dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 50 din același cod. Numai în situația când din motivul recuzării și/sau abținerii mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

Cu titlu subsecvent, nu poate fi acceptat nici argumentul, precum că anterior Curtea de Apel Chișinău a examinat alte litigii în care SA „Moldovahidromaș” a avut calitate procesuală, iar acest fapt ar pune la îndoială imparțialitatea judecătorilor acestei instanțe.

În acest sens, Colegiul reține prevederile art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, care stipulează că judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

În hotărârea pe cauza Kyprianou împotriva Cypru (73797/01, 15 decembrie 2005, § 121), Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: „Curtea

reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea în cauza Piersack împotriva Belgiei (1 octombrie 1982, § 427) face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea cauza Grieves împotriva Marii Britanii, 16 decembrie 2003, 57067/00).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea cauza Castillo Algar împotriva Spaniei și cauza Morel împotriva Franței). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo împotriva Italiei și cauza Wettstein împotriva Elveției).

În cauza Micallef împotriva Maltei, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

În acest sens, se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut întotdeauna că a aplicat demersul subiectiv potrivit căruia „un magistrat este considerat imparțial până la proba contrariului” (cauza Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei, § 58).

Raportând aserțiunile expuse supra condițiilor din speță și argumentelor formulate în susținerea solicitării de a strămuta cauza, Colegiul constată din lucrările dosarului că niciunul din judecătorii ce fac parte din membrii completului Curții de Apel Chișinău căruia i-a fost repartizată prezenta cauză spre examinare nu a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale. Mai mult ca atât, aceștia au oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială în privința imparțialității lor.

Una din garanțiile de imparțialitate este publicitatea atât a procesului de constituire a completelor de judecată, care este plasată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, cât și a desfășurării procesului de judecată, cu respectarea drepturilor unui proces echitabil, *inter alia* dreptul de a recuza judecători sau după caz de a se abține de la judecată.

În speță, însă, participanții la proces nu au recuzat vreun judecător care participă la examinarea prezentei cauze, precum și nu s-a admis vreo declarație de abținere de la judecată.

Colegiul consideră că, în speță, SA „Moldovahidromaș” nu a exemplificat împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv concludente ce ar furniza concluzii cu privire la prezența prejudecății judecătorilor Curții de Apel Chișinău a căror recuzare se solicită, având în vedere că, în spiritul CEDO, orice bănuială de imparțialitate urmează să fie obiectiv justificată. Suspiciunile declarative nu pot servi drept temei de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad pentru judecarea apelului. Respectiv, SA „Moldovahidromaș” nu a demonstrat că există fapte verificabile care pot pune la îndoială imparțialitatea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea SA „Moldovahidromaș” cu privire la strămutarea cauzei la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 43 alin. (4) și art. 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea societății pe acțiuni „Moldovahidromaș” cu privire la strămutarea la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Moldovahidromaș” și Nicolae Răzeșu împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ala Dogoter împotriva societății pe acțiuni „Moldovahidromaș”, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Răzeșu, Pavel Becciv, intervenient accesoriu Andrei Maslîghin, cu privire la anularea hotărârilor.

Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ala Dogoter împotriva societății pe acțiuni „Moldovahidromaș”, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, Nicolae Răzeșu, Pavel Becciv, intervenient accesoriu Andrei Maslîghin, cu privire la anularea hotărârilor se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Moldovahidromaș” și Nicolae Răzeșu împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas